

Zientzia eta teknologia

JOXERRA AIZPURUA

Haitiko lurrikara ezin saihestu

HAITIKO LURRIKARAK kalte izugarria eragin zuen Port-au-Prince hiriburuan, epizentroa handik hamabost kilometrora izan zelako. Lurrikaren tamaina erregistraraten duten zentroak bat etorri dira Richter eskalan 7 inguruko indarra izan zuela lurrikarak.

Epizentroa hiriburutik hurbil izateaz gain, badago beste faktore garrantzitsu bat sortutako sarraskia hobeto ulertzeko: lurrikara hamar kilometroko sakonera txikian gertatu zen. Zenbat eta sakonera handiagoa, orduan eta eragin txikiagoa izaten da lurrazalean. Edonola ere, erne ibili beharra dago oraindik aste batzuetan, gerta daitezkeen errepikak oso bortitzak izan baitaitezke.

JOHNIBIL.WORDPRESS.COM

Orain arte Haitin gertatu lurrikara eza-gun handienak 1618. eta 1860. urteen artean izan badira ere, Haiti Ipar Amerika eta Hego Amerika bereizten dituen failaren gainean dago eta alditik aldira ezinezkoa izango da lurrikarak saihestea.

Liburu baten egoera usain bidez jakin daiteke

ORAIN ARTE liburu zaharren egoera ezagutzeko egin behar izan diren probek kalteak egin diezaiokeke liburuei. Londreseko University College-ko Matija Strlic-ek, berriz, liburu zaharrek usain bereziak dituztela konturatuta, bide horretatik ekin zion ikerketari. Usaina ehunka konposatu organiko hegalarik (KOH) sortzen dute, eta horien konposizioaren arabera, liburuaren egoera bata edo bestea izan daiteke. Arestian esan bezala, orain arte erabilitako metodo gehienek paper puskak moztera behartzen zuten, eta horrek, noski, kalte egiten dio liburuari. Aldiz, orain Strlicen lantaldea probatzen ari den metodoak liburuak askatutako gasak aztertzen ditu, liburuak ukitu gabe.

Egindako probek emaitza ona izan dutenez, teknika horrek antzinako beste objektu batzuk aztertze-ko balioko duen aztertzen ari dira.

WWW.SAMELGATO.COM

Minbiziaren aurkako ikerketan datu berriak

Zientzialariek aspalditik dakite p53 geneak minbizia eragotzen duela. Baina batzuetan, mutazio baten eraginez, geneak bere ahalmena galdu eta minbizi-zelulak ugaltzen hasten dira. Orain, ikerlariek mutazio horri aurre egiteko modu bat aurkitu dute, ondoko artikuluan azaltzen denez.

<http://ttiki.com/9355> (Gaztelaniaz)

Gure galaxiako izarrik beroenetakoa topatu dute

Manchester-eko Unibertsitateko (Britainia Handia) astrofisika zentroko ikerlari talde batek 200.000° C-ko tenperatura duen, hau da, eguzkia baino 35 aldiz beroagoa den izarra aurkitu dute.

<http://ttiki.com/9356> (Gaztelaniaz)

Berekoienak errazago du bizirautea?

Ustez, gizakiak, edozein animalia bezala, zenbat eta berekoiagoa izan gero eta aukera gehiago ditu bizirauteko. Hori zen orain arte pentsatzen zena, baina badi-rudi gauzak aldatzen ari direla: eskuzabalak izateko programatuta omen gaude.

<http://ttiki.com/9357> (Gaztelaniaz)

Zientziari buruzko galderaren bat egin edo gairen bat proposatu nahi badiguzu, bidali mezua zientzia@argia.com helbidera eta orrialde honetan bertan irakurri ahal izango duzu erantzuna.

Babeslea: iametza Interaktiboa

ideia batetik errealitatera

web garapenak

multimedia

aholkularitza

edukiak

iametza
interaktiboa
www.iametza.com
T.943 37 67 16